

Якщо ви знаходитесь в зоні бойових дій.

Насамперед, рекомендовано покинути небезпечну зону. У разі неможливості виїхати особисто, відправити дітей і родичів літніх людей до родичів, знайомих. Необхідно взяти із собою всі документи, цінні речі та цінні папери.

Підготовку до можливого перебування в зоні надзвичайної ситуації доцільно починати завчасно. Необхідно підготувати «екстрену валізку» з речами, які можуть знадобитися у разі перебування в зоні НС або під час евакуації в безпечні райони.

Підготовка будинку:

- Необхідно нанести захисні смуги зі скотчу (паперу, тканини) на віконне скло для підвищення його стійкості до вибухової хвилі та зменшення кількості осколків, уникнення травмування в разі його пошкодження;
- по можливості обладнайте укриття в підвалі, захистіть його мішками з піском, передбачте наявність аварійного виходу;
- за наявності земельної ділянки обладнайте укриття на такій відстані від будинку, яке більше за його висоту;
- зробити вдома запаси питної та технічної води;
- зробити запас продуктів тривалого зберігання;
- додатково укомплектувати домашню аптечку засобами надання першої медичної допомоги;
- підготувати (закупити) засоби первинного пожежогасіння;
- підготувати ліхтарики (комплекти запасних елементів живлення), газові лампи і свічки на випадок вимикання енергопостачання;
- підготувати (закупити) прилади (примус) для приготування їжі у разі, коли не буде газу й електропостачання;
- підготувати необхідні речі й документи на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільної оборони або інших сховищ (підвалів, погребів тощо);
- особистий транспорт завжди мати в справному стані й запасом палива для виїзду в безпечний район;

Правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру

Необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не давати знати про свої майбутні дії (плани) малознайомим людям, а також знайомим із ненадійною репутацією;
- завжди мати із собою документ (паспорт), що посвідчує особу, відомості про групу крові своєї і близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергія на медичні препарати тощо);
- знати розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, місць частого відвідування (магазини, ринок, дорога до роботи, медичні установи тощо). Без потреби намагатися якомога менше перебувати поза місцем проживання, роботи та в малознайомих місцях;

- під час виходу з приміщень, пересування сходами багатопверхівок або в споруди цивільної оборони (притулку) дотримуватися правил правої руки (як під час руху автомобільного транспорту), щоб уникнути тисняви. Пропускати вперед і надавати допомогу жінкам, дітям, людям похилого віку та інвалідам, це значно скоротить час входу в укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати в суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- у разі появи озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покидати цей район;
- під час обстрілу сховатися в найближчу захисну споруду цивільної оборони, притулок (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу, (канави, окопи, поглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу і відсутності поблизу споруд цивільного захисту, притулку й укриття – лягти на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову прикрити руками (для прикриття голови можна використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Викликати швидку допомогу, представників рятувальної служби, органів правопорядку, за потреби військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо) постаратися з'ясувати і зберегти якомога більше інформації про них і обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особистості тощо. Необхідно пам'ятати, що Ви самі або близькі Вам люди, також можуть опинитися в скрутному становищі й потребуватимуть допомоги.

Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за перебігом бойових дій;
- стояти або перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю й боеприпаси.

У разі виявлення вибухових предметів забороняється:

- перекладати, перекочувати з одного місця на інше;
- збирати і зберігати, нагрівати й ударяти;
- намагатися розряджати й розбирати;
- виготовляти різні предмети;
- використовувати заряди для розведення вогню й освітлення;
- приносити в приміщення, закопувати в землю, кидати в криницю або річку;

Виявивши вибухові предмети, вживайте заходів для їх огороження та охорони їх на місці виявлення. Негайно повідомте про це в органи правопорядку й рятувальні служби.

«Екстрений чемоданчик»

Екстрений чемоданчик – це зазвичай міцний і зручний рюкзак від 25 літрів і більше, який містить необхідний індивідуальний мінімум одягу, предметів гігієни, медикаментів, інструментів, засобів індивідуального захисту і харчів. Усі речі повинні бути новими (періодично поновлюваними) і не використовуватися в повсякденному житті. Екстрений чемоданчик призначений для максимально швидкої евакуації із зони надзвичайної ситуації, чи то землетрус, повінь, пожежа, загострена криміногенна ситуація, епіцентр воєнних дій тощо. Вантаж у рюкзаку треба розподілити рівномірно. Добре мати рюкзак із «підвалом» (нижнім клапаном).

У рюкзак рекомендується покласти:

- Копії важливих документів у поліетиленовій упаковці. Заздалегідь зробіть копії всіх важливих документів – паспорта, автомобільних прав, документів на нерухомість, автомобіль тощо. Документи треба складати так, щоб у разі потреби їх можна було швидко дістати. У деяких джерелах так само вказують серед документів тримати кілька фотографій рідних і близьких;
- кредитні картки й готівку. Нехай у вас буде невеликий запас грошей;
- дублікати ключів від дому та машини;
- карту місцевості, а також інформацію про спосіб зв'язку й зустрічі в умовленому місці зустрічі вашої родини;
- засоби зв'язку та інформації (невеликий радіоприймач із можливістю прийому в УКХ і БМ діапазоні) й елементи живлення до радіоприймача (якщо потрібні).
- ліхтарик (краще кілька) і запасні елементи живлення до нього, сірники (бажано туристичні), запальничка, свічки;
- компас, годинник (перевагу віддавайте водонепроникним);
- багатофункціональний інструмент, який включає (лезо ножа, шило, пилку, викрутку, ножиці тощо);
- ніж, сокира, сигнальні засоби (свисток, фальшфейер тощо);
- кілька пакетів для сміття, об'ємом 120 літрів. Може замінити намет або тент, якщо розрізати;
- рулон широкого скотчу;
- шнур синтетичний 4–5 мм, приблизно 20 м;
- блокнот і олівець;
- нитки й голки;
- аптечка першої допомоги. До складу аптечки обов'язково мають входити: бинти, лейкопластир, вата, йод, активоване вугілля (інтоксикація), парацетамол (жарознижувальне), пенталгін (знеболювальне), супрастин (алергія), імодиум (діарея), фталазол (шлункова інфекція), альбуцид (краплі для очей), джгут, шприци тощо; ліки, які Ви приймаєте (мінімум на тиждень) з описом способу застосування й

дози рецепти; прізвища та мобільні телефони ваших лікарів (стежте за терміном придатності ліків);

- одяг: комплект спідньої білизни (2 пари), шкарпетки бавовняні (2 пари) і вовняні, запасні штани, сорочка або кофта, плащ-дощовик, в'язана шапочка, рукавички, шарф (може знадобитися в найнесподіваніших ситуаціях), зручне, надійне взуття;
- міні-намет, поліуретановий килимок, спальник (якщо дає змогу місце);
- засоби гігієни: зубна щітка й зубна паста, невеликий шматок мила, рушник (є такі в упаковці пресовані), туалетний папір, кілька упаковок одноразових сухих і вологих серветок, кілька носових хусток, засоби інтимної гігієни, бритву, манікюрний набір;
- речі для дітей (якщо вони необхідні);
- посуд (краще металевий): казанок, фляга, ложка, кухоль;
- запас їжі на кілька днів – все, що можна їсти без попередньої обробки й не займає багато місця, довго зберігається (не швидкопсувне), наприклад: висококалорійні солодощі (чорний шоколад (з горіхами), жменя льодяників), набір продуктів (тушонка, галети, суп-пакети, м'ясні й рибні консерви), якщо дає змогу місце – крупа перлова, гречана, рис довгозернистий, макарони, вермішель, сухі овочеві напівфабрикати;
- запас питної води на 1–2 дні, який треба періодично оновлювати (вода не повинна бути застоюною).

У літніх людей, інвалідів та дітей є особливі потреби. За потреби цей список доповнюється й коригується. З практики, загальна вага «Екстреної валізи» не повинна перевищувати 50 кілограмів.